

(Interruption)

... datt de Verbrennungsmotor net méi do ass, do si mer nach wäit, wäit dervun ewech. Déi Decisioun vum Europaparlament ass och direkt kritiséiert ginn, soubal se geholl gouf. Mee d'Europaparlament hält ganz dacks Decisiounen, wéi Dir géift soen, „déi gutt klénge“ oder vun deene et mengt, si géife gutt klénge, an déi am Test vun der Realitéit keng zwee Deeg duerhalen.

Eng drëtt Saach, déi ech Iech wëll soen, ass, datt mer elo eréischt am Ufank vun enger verschäerfter Kris sinn. Déi Pétrolssanktiounen, déi mer elo hunn, ech weess net, ob déi en Effekt op Russland hunn, mee ech kann Iech awer soen, datt se en Effekt hei op d'Leit hunn. Dat kann ech Iech mat absolutter Sécherheet soen! An dat fänkt elo eréischt un!

A wa mer och nach eng Gasdiskussioun kréien, da kann ech Iech soen, datt dat e ganz spannenden Hierscht gëtt, wou d'Leit d'Suen net méi hu fir ze bezuelen, fir mam Auto dorëmmer ze fueren, a vläicht och nach beim Brennes, beim Hëtzen an esou weider riseg Problemer kréien.

An Dir verträischt dann: „Mir hunn elo eng Budgetsdebatt.“ Jo, déi hu mer am Dezember! Mee d'Leit hunn elo Problemer! Mir kommen an den Hierscht eran. Mir hunn elo héieren an der Covididiskussioun, do denke mer un den Hierscht. Ma mir mussen och un den Hierscht denke mat der Energie. An dat ass dee gréisste Problem, deen d'Leit am Abléck hunn! An dann heescht et hei: „Jo, mee mir hu jo elo Enn Juni eng Debatt, mir hunn Enn des Joers eng Budgetsdebatt ...“. Mee wat ass dat fir eng Regierung, déi net op déi Problemer ageet, déi d'Leit elo hunn an déi d'Leit elo ploen?!

Mir halen des Motioun oprecht. Mir wäeren d'accord gewiescht mam Här Roth, well dat ass wéinstens e Gest, deen d'CSV gemaach huet, fir ze soen: „Kommt, mir kucken ...“

(Interruption)

Nee, et wor wéinstens e Gest! Et wor gutt gemengt. Et wor gutt fir ze soen: Kommt, mir huelen dat an d'Kommissioun a probéieren, mat jiddwerengem ze diskutéieren, fir wéinstens iergendwéi praktikabel Weeër ze identifizéieren. Mee mol dat wëll des Regierung net! Mol dat net!

Also ech soen der CSV Merci fir de Gest. A fir all déi aner: Déi solle sech der Verantwortung dobausse bei deene Leit stellen, déi elo Problemer hunn, fir hire Mount ofzeschleissen. Ech soen Iech Merci.

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Den Här Bausch freet d'Wuert.

M. François Bausch, Vice-Premier Ministre | Här Präsident, den Här Kartheiser ass ëmmer Spezialist dran, wann e schlecht drun ass, fir alles esou ze verdréien, datt herno kee méi weess, wat eigentlech wierklech deen een an deen anere gesot huet. Duerfir wëll ech nach eng Kéier betounen, datt ech en Ënnerscheid gemaach hunn tëschent den aktuellen, imminente Problemer, déi d'Leit hunn, fir sozial d'Enner beieneenze kréien, wou d'Regierung eng Rei Saache gemaach huet a wou d'Regierung och sécher bereet ass, nach eng Kéier Saachen ze maachen, jee nodeem, wéi d'Situatioun sech entwéckelt, an der mëttel- a laangfristeger Fro – well dat war nämlech d'Fro, déi den Här Roth opgeworf huet – vum Tanktourismus a wéi mer domadder ëmginn, wat dat fir eis Recettë laangfristeg bedeit. Dat sinn zwee verschidde Sujeten!

An zu där imminenter Fro hei huet d'Regierung, wéi gesot, eppes gemaach. Déi lescht Note de

conjoncture ass, mengen ech, elo e puer Deeg al, zwee Deeg, wann ech mech elo gutt erënneren. Do si Berechnunge vum Statec iwwert de Kafkraaftverloscht gemaach ginn. Ech mengen, do hunn déi Mesuren, déi d'Regierung bis elo geholl huet, hir Wierkung bruecht. Wann ech dat soen, nach eng Kéier, betounen ech dobäi, datt ech domadder net wëll soen, datt et net fir verschidde Leit schwiereng am Moment ass, au contraire. Mee mir kucken ze hëllefen, sou wéi mer kënnen. Mir mussen jo och de Gesamtbudget am Bléck behalen. Mir mussen jo och d'gesamt Finanzen am Bléck behalen, mir kënnen jo net einfach nëmmen d'Sue léns a riets ausginn.

An ech bleiwen awer da bei der Meenung, wa mer wëlle sozial weiderhëllefen oder wa mer dat misste maachen, gëtt et méi gescheit Saachen ze maachen, wéi einfach deen Tankrabbat ze maachen. Well dat hu mer gesinn, iwwerall do, wou en agefouert ginn ass, inklusiv zu Lëtzebuerg, huet en ënnert dem Stréch net dat bruecht, wat mer eis erwaart hunn. An duerfir mengen ech, dass et do aner sozial Ausgläichsmesurë gëtt, déi mer vill méi cibléiert kënnen maachen a wou mer wierklech deene Leit kënnen hëllefen, déi de Moment wierklech a Schwierengkeete sinn.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Bausch.

Ech mengen da kënnen mer elo zum Vott iwwert des Motioun kommen.

Vote sur la motion

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An des Motioun ass mat 4 Jo-Stëmme bei 35 Nee-Stëmmen an 21 Abstentiounen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch (par M. Yves Cruchten), Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Josée Lorsché), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par M. Laurent Mosar), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter.

4. 7939 – Projet de loi modifiant la loi du 23 décembre 2014 relative à la réalisation du Pôle d'échange multimodal de la Gare d'Ettelbruck et à la modification de la loi modifiée du 10 mai 1995 relative à la gestion de l'infrastructure ferroviaire

Den nächste Punkt um Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7939 iwwer eng

zousätzlech Finanzéierung vum Pôle d'échange multimodal vun der Ettelbrécker Gare. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Jessie Thill. Madamm Thill, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Mobilité et des Travaux publics

Mme Jessie Thill (déi gréng), rapportrice | Här Präsident, Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, säit der Signature vun der Nordstad-Konventioun am Joer 2006 an der Ausaarbechtung vum Masterplang Nordstad 2007 huet déi städtebaulech Entwécklung vun der Neigestaltung vun der Achs Ettelbréck–Ierpeldeng-Dikrech verschidden Entwécklungsstrategien duerchlaaf. Ab 2008 hu sech d'Iwwerleeungen op d'Mobilitéit konzentréiert, mam Häerzstéck vun engem multimodale Pôle d'échange an der Neigestaltung vun der Ettelbrécker Gare, dat 2010 virgestallt gouf.

Aus dem Gesetzesentwurf Nummer 6734, deen am Oktober 2014 an der Chamber deponéiert gouf, ass d'Gesetz vum 23. Dezember 2014 iwwert d'Realisatioun vum Pôle d'échange multimodal vun der Ettelbrécker Gare ginn. Dëst Gesetz huet sech deemools an d'Ëmsetzung vun der Modu-Strategie agegliddert. Dëst Konzept gouf mëttlerweil duerch de Modu 2.0 ersat a ganz rezent duerch den éischte Plan national de mobilité fir den Horizont 2035 completéiert.

Säit 2018 sinn déi ëmfangräich Infrastrukturaarbechte vun der Ettelbrécker Gare, déi eng vun den am stäerkste frequentéierte Garen aus dem Land ass, amgaangen. Nieft senger Bedeitung en termes vu Reesenden, déi tëschent 2003 an 2019 ëm 85 % an d'Luucht gaange sinn, ass dëse multimodale Projet immens wichteg fir d'Konnexioun „Nordstad“ fir den ëffentlechen Transport a ganz besonnesch den Zuch. D'Ettelbrécker Gare wäert dee wichtigste multimodale Pol fir d'Regioun ginn a wäert och d'Performanz an d'Attraktivitéit vum ëffentlechen Transport an der Regioun erhéijen.

Zu dësem Projet de loi: Et ass e Projet mat just dräi Artikelen, deen eng Rallonge financière vun 39,3 Milliounen Euro proposéiert fir d'Aarbechten, déi ënner de Volet vun Travaux publics respektiv vu Ponts et chaussées falen an iwwert de Fonds des routes solle finanzéiert ginn.

Et gëtt en Artikel 5 an den ursprëngleche Gesetzestext agefüügt, dee virgesäit, fir de ganze Projet de réalisation vum Pôle d'échange multimodal vun der Ettelbrécker Gare als Utilité publique ze deklaréieren.

Vu datt et sech ëm eng Modifikatioun vu Limites financières vun engem Gesetz vum 2014 handelt, korrespondéieren d'Montanten dem Bautenindex vum 1. Oktober 2013 an net dem aktuellen.

Et schéngt mer an dësem Kontext wichteg, net just op déi grad erwänt Rallongen, mee op d'Gesamtvervure vum dësem wichtige Mobilitéitsprojet fir d'Nordstad an doriwwer eraus anzugeen.

Am Projet dra ware fir den Département des transports respektiv d'CFL a finanzéiert duerch de Fonds du rail: d'Mise en conformité vun der Gare selwer, de Renouvellement vun de Schinnen, d'Konstruktioun vun engem Park&Ride-Parking d'Rekonstruktioun vun engem Bâtiment voyageurs a seng direkt Alentouren.

Fir den Département des travaux publics respektiv d'Ponts et chaussées, finanzéiert duerch de Fonds des routes: d'multimodal Reorganisatioun vun der N7, der Rue du Canal, der Rue Prince Henri, der Rue de la Gare an der Avenue John F. Kennedy a vum CR348/Avenue Salentiny, d'Mise en souterrain vun der N7 tëscht dem Carrefour vun der Waark an dem Monument Patton, d'Realisatioun vun enger Gare routière,

vum Parvis vun der Gare a sengen direkten Alentouren an d'Mise en place vun engem Dräieck-Carrefour fir de Pôle d'échange ewéi och eng nei Bréck Patton.

D'Gesetz vum 23. Dezember 2014 hat de maximale Montant vun 156,5 Milliounen Euro virgesinn, mat 112,7 Milliounen Euro fir de Fonds du rail an 43,8 Milliounen Euro fir de Fonds des routes.

Elo ginn 39,3 Milliounen Euro méi gebraucht fir de Fonds des routes, fir engersäits op en Depassement vun 9,8 Milliounen Euro vun den initial virgesinnene Käschten ze reagieren an anerersäits och 29,5 Milliounen Euro fir complémentaire Aarbechten ze geneemen, déi zanter dem Vott vum éischte Finanzierungs-gesetz néideg goufen. Ech verweisen op mäi schrëftleche Rapport, wou déi zousätzlech Aarbechten an d'Depassementer ganz genau dra beschriwwen ginn.

Just ee Punkt wëll ech awer nach ganz kuerz ernimmen, an dat ass wuel dee visibelste Changement par rapport zum initiale Projet vun 2014: Direkt iwwert der Busgare ass eng zousätzlech Konstruktioun vun zwee Gebaier virgesinn. Dat ass engersäits e Complexe administratif vun 1.200 m² fir staatlech a parastaatlech Services an anerersäits eng Jugendherberg mat ronn 120 Better, inklusiv fir all Mënsch zougänglechen Deeler wéi enger Bibliothéik, engem Restaurant an enger Panorama-plattform um nengte Stack.

Ech si mer sécher, dass dës Elementer ganz dätlech zur Revalorisation an zur Beliewung vum Garer Quartier a vun der Ettelbrécker Stad insgesamt bäidroen wäerten.

Une voix | Très bien!

Mme Jessie Thill (déi gréng), rapportrice | De Staatsrot hat bis op kleng legistesche Remarken, deenen natierlech Rechnung gedroen gouf, keng Observatioun zum Projet. En huet just allgemeng d'Remark gemaach, dass si eng Präferenz hätten, fir bei Rallongé vu gestëmmte Projeten en neit Finanzierungs-gesetz mat enger zousätzlecher finanzieller Enveloppe ze stëmmen, amplaz iwwert de Wee vun enger Modifikatioun vum initiale Finanzierungs-gesetz ze goen.

Et gouf soss keng weider Avisen. Zu den Eckdaten vun den Aarbechten an der Kommissioun: De Projet gouf de 27. Dezember 2021 vum Minister Bausch deponéiert, de 26. Abrëll 2022 vum Staatsrot aviséiert, den 12. Mee 2022 an der Kommissioun diskutéiert an examinéiert. An den 19. Mee gouf de Rapport ugeholl.

Ech wollt hei nach profitieren, fir jidderengem Merci ze soen, deen iwwert d'Joren un deem wichtige Projet geschafft huet, ginn heimat den Accord vun der grénger Fraktioun a soe Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Madamm Rapportrice Jessie Thill.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Aly Kaes ageschriwwen. Här Kaes, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Aly Kaes (CSV) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, beim virleiende Gesetzestext handelt et sech ëm d'Finanzierungs-gesetz, wou mer d'Zoustëmmung ginn, fir weider 39,3 Milliounen Euro an de Projet vum Pôle d'échange multimodal vun der Ettelbrécker Gare ze investieren. Domadder ginn déi respektiv Artikel vum Gesetz vun 2014 ëmgeännert.

Ben, duerch d'Komplexitéit vun deem Projekt zu Ettelbréck ass sécherlech net alles zu 100 % am Vir-aus méiglech gëschiet ze plangen. Duerfir ass och absolutt ze verstoen, dass am Laf vun der Zäit, 2014 bis haut, verschidden Upassungen vum Projekt hutmusse geschéien, sief dat duerch Imprevuen, duerch

Normen, duerch Reglementer, déi am Laf vun de Jore geännert hunn a wouduerch eebe muss adaptéiert ginn. Et muss ee sech jo natierlech dodrun halen.

Ech wëll och drun erënneren, dass beim Vott vum Finanzierungs-gesetz 2014 a sech gesot ginn ass, dass déi Aarbechten am Prinzip 2016/2017 uginne an et fënnf Joer dauert, soudatt mer a sech elo scho misse mam Projet fäerdeg sinn, wat awer net de Fall ass. Dir wësst, dee ganzen Timing ass esou, dass elo eréischt d'Unterführung vun den Autoen ugefaangen huet.

Ben, an der Tëschenzäit ass awer ganz vill op der Ettelbrécker Gare geschitt. Sou si Quaien installéiert ginn, d'Busgare ass realiséiert ginn an no all deem Hin an Hier vun de leschte Wochen a Méint ass dann och elo mat der Gare vun de Passagéier ugefaange ginn.

D'Madamm Jessie Thill ass an hirem exzellente schrëftlechen a mëndlechen Rapport op déi verschidden Ännerungen agaangen. Mir soen natierlech Merci duerfir. Si huet eis och am Detail erkläert, wou déi 39 Milliounen dann investéiert ginn, soudatt ech net nach eng kéier wëll op déi Detailler agoen. Erlaab mir awer och, zwee Punkten ervirzepräsen.

Deen ee Punkt ass deen, dass eeben am Kontext vun deem Projekt eng Jugendherberg, eng nei Jugendherberg wäert gebaut ginn. Den Detail huet och d'Madamm Jessie Thill gesot. Dat ass sécher fir den Tourismus zu Ettelbréck, an der Nordstad a wäit doriwwer eraus, ganz wichteg. An et gëtt a sech och ee Punkt ëmgesat vum Plan quinquennal vum Tourismus, dee mer 2018 gestëmmt hunn.

Deen zweete Punkt ass och schonn erwänt ginn, ech wëll en awer trotzdem nach eng kéier erwänen, dass dat administrativ Gebai, wat realiséiert gëtt. An ech mengen, do muss ee ganz kloer soen, dass et e ganz speziellen Dadda vun deene Leit aus dem Norden, mee awer och aus anere ländleche Regiounen ass, dass et domadder méiglech gëtt, dass verschidde Verwaltungen a verschidde Beräicher kënnen dezentraliséiert ginn, wat enorm wichteg ass. Eppes wat mäi Fraktiounskolleeg, de Léon Gloden, ëmmer erëm seet, wann en iwwert de ländleche Raum schwätzt.

D'Ettelbrécker Gare ass no der Stad Lëtzebuerg ganz sécher och déi Plaz, wou am meeschten ..., wou d'Zuel vun de Benotzer vum ëffentlechen Transport extreem héich ass. An duerfir ass et ganz wichteg, dass déi Ettelbrécker Gare wirklech beschméiglech a Stand gesat gëtt respektiv op Vordermann bruecht gëtt.

Erlaab mir awer zwou Froen un den Här Minister. Déi eng Fro, nodeem dass d'technesch Etüden all fäerdeg sinn, de PAG vun der Stad Ettelbréck ënner Dach a Fach ass, jo, an a sech och mat den Terrainen alles kloer ass, déi eng Fro ass einfach: Wéini gi mer fäerdeg? A wéi kann een dat am beschten dokumentéieren? Wéini weie mer dann a sech dee Projet an? Den Här Minister ka vläicht dorop agoen.

An dann: Kann en och vläicht soen, wéi et mat där Gare ass, déi do nach soll gebaut ginn, mat engem Park&Ride bei Ierpeldeng, wou et jo drëm geet, dass déi Leit aus dem Norden, déi mam Auto kommen, eng Facilitéit hunn, fir kënnen op den ëffentlechen Transport ëmzeklappen op där Gare, wéi do d'Evolution vum Dossier ass? Och dorop kann, wéi gesot, den Här Minister agoen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ëmmer méi Leit wëlle vun engem attraktiven ëffentlechen Transport profitieren. D'CFL-Statistiken bewisen och kloer, dass ëmmer méi Leit wëllen natierlech och mam Zuch a mam Bus fueren. Dat ass ganz kloer. Duerfir brauche mer awer eng Gesamtinfrastruktur, déi flächendeckend optimal ass, wat jo nach ëmmer net de Fall

awer ass; dat muss ee ganz kloer soen. Ech hu viru kuerzer Zäit eeben eng Heure d'actualité gehat iwwert den ëffentlechen Transport am Norden, am ländlechen Raum virun allem.

Mir mussen also ganz kloer weider doran investieren, wa mer gären hätten, dass d'Leit sollen den ëffentlechen Transport huelen. Den Aménagement vun der Ettelbrécker Gare ass ganz sécher e Puzzleteck am Konzept vun der Mobilitéit vum Land, vun Ettelbréck, vun der Nordstad an doriwwer eraus vum ëffentlechen Transport ganz sécher am Norden. A well dat esou ass, gi mer och d'Zoustëmmung zu deem Gesetzesprojekt.

Ech soe Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Ech soen dem Här Kaes villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Max Hahn. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

M. Max Hahn (DP) | Merci, Här President. Ech kann hei stoe bleiwen. Dass ass de Verdéngscht vun der Rapportrice, déi nämlech e ganz gudden – exzellenten, géif ech bal soen – Rapport hat, souwuel hire mëndleche wéi hire schrëftlechen. Dofir géif ech hir gären am Numm vu menger Fraktioun villmools Merci soen. Ech géif dann heimat och den Accord vun eiser Fraktioun ginn.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Hahn. Dann ass et um honorabelen Här Carlo Weber. Här Weber, Dir hutt d'Wuert.

M. Carlo Weber (LSAP) | Här Chamberspräsident, léif Kolleeginnen a Kolleegen, villmools merci menger Nopesch hei, eiser Rapportrice, villmools merci hir fir déi Rapporten hei.

Mat eise Gesetz gëtt net nëmmen d'Budgetsenveloppe fir d'Bauaarbechte ronderëm d'Ettelbrécker Gare erweidert, mee och de Bau vun enger Jugendherberg gëtt erméiglecht, mat allem, wat derzougehéiert. Dat kennt de Jonken zegutt souwéi och där ganzer Nordstad. Deemo: e wichtegt Stéck u Liewensqualität.

Och deen neien administrative Komplex, wou Plaz fir Büron a Veräins-, Versammlungssäll geschafe gëtt, ass ee wichtigen Atout fir d'ganze Regioun. Ech denken hei besonnesch un nei Verwaltungsraimlechkeeten.

Am Numm vun der LSAP gi mer natierlech den Accord zu deem Projekt. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Weber. Dann ass et um honorabelen Här Jeff Engelen.

M. Jeff Engelen (ADR) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, fir unzefänken der Madamm Jessie Thill en häerzlechen Merci fir dee gudden schrëftlechen a mëndlechen Rapport.

Et kéint ee bal mengen, als Norddeputéierte misst een ëmmer all Investitiounen an d'Infrastruktur am Norden vum Land begrëssen an domat averstane sinn. Jo, dass ass am Prinzip wouer, mee bei deem Projekt ass et allerdéngs anescht. Dese Gesetzesprojekt steet an der Kontinuitéit vum Gesetzesprojekt aus dem Joer 2014, wou d'Ofraap vum der Ettelbrécker Gare, ënner anerem, beschloss gouf. Och wa mer mat enger ganzer Rei Punkten averstane sinn, mee wat dee Punkt do, de Pôle d'échange zu Ettelbréck, ubelaangt, mat deem Punkt konnte mer eis deemools net ufrënnen an och haut nach net.

D'Ettelbrécker Gare, déi 1862 gebaut gouf, ass elo wäit iwwer 100 Joer eent vun de Warzeche vun Ettelbréck. 2014 hat mäi Kolleeg Gast Gibéryen am Numm vun der ADR vehement géint dese Projekt geschwat, an dat aus guddem Grund. Alles, wat hie viru ronn

aacht Joer zum Gesetz gesot huet, ass haut nach gël-
teg. Erlaabt mer, an deem Zesummenhang eng Rei
kritesch Froen, déi deemools pertinent waren an et
haut nach sinn, opzewerfen.

D'Regierung hat deemools scho behaupt, dat Gebai
misst ofgerappt ginn, well den Tunnel fir d'Autoen
drënner oder deels drënner duerch géif goen. Eiser
Meenung no ass dat falsch, well haut kann een och
Tunnellen ënner Gebaier bauen, déi een da stoe
léisst a vun enne festegt. Am Ausland hu mer ganz
vill Fäll, zum Beispill Leipzig, wou d'Eisebunnstracéen
ënner Gebaier lafen. Déi hu souguer grouss Hotellen
ënnerféiert, fir kënnen Tunnellen ze maachen. Alles
dat ass haut méiglech. An dat ware Gebaier, déi em
dat Villfacht méi grouss sinn, wéi dat zu Ettelbréck de
Fall ass. Et wier also duerchaus méiglech gewiescht,
wann de politesche Wëllen do gewiescht wier, fir dat
Gebai ze erhalen.

Mir wëssen iwwerdeems, datt den Tunnel an engem
Iwwerschwemmungsgebitt ass. A jidderee weess,
wéi dacks Ettelbréck vun Iwwerschwemmungen oder
Risikoe beträff ass. Et ass wuel deemools gesot ginn,
datt d'Ausfahrt gehéicht gi wier oder géif ginn, datt
den Tunnel och engem Joerhonnertwieder géif stand-
halen. 2014 ass also scho vun engem „Joerhonnert-
wieder“ geschwat ginn! Wien hätt geduecht, datt
schon 2021 esou ee Joerhonnertwieder géif optrie-
den? Zwar net do, mee op anere Plazen. Do muss ee
sech da Froe stellen.

(Interruption)

D'Fro gouf och deemools opgeworf a se gouf net ze-
friddstellend beäntwert: Wat geschitt mat deem
Tunnel bei gréisseren Iwwerschwemmungen?

Wat d'Verkéiserssituatioun zu Ettelbréck ugeet: Déi
kann nëmme geléist gi mat engem Contournement
Ettelbréck-Feelen. D'ADR-Propositioun, déi ech virun
engem gudden Joer gemaach hunn zu deem Contour-
nement, ass jo leider net zréckbehale ginn, obwuel
mer mengen, datt et déi besser Alternativ gewiescht
wär.

De Kollege André Bauler huet 2014 eng parlamenta-
resch Fro gestallt, wou et am Zesummenhang mam
Projet zu Ettelbréck em den Denkmalschutz geet.
Déi deemoleg Kulturministerin hat deemools geänt-
wert, datt hir Virgängerin gesot hätt, aus Récksiicht
op den heite Projet hätt d'Regierung drop verzicht,
fir dat Gebai ënner Denkmalschutz ze stellen. Ech
fannen dat e ganz staarkt Stéck, wann ee seet: „Mir
stellen e Gebai net ënner Denkmalschutz an Hisiicht
vun engem Projet, well et dann net kéint ofgerappt
ginn.“ Ass dann net grad en Denkmalschutz do, fir
Gebaier ze schützen, soudatt se net ofgerappt brau-
chen ze ginn, wa Projekte gemaach ginn?

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

M. Jeff Engelen (ADR) | Ech hu selwer nach ni héie-
ren, datt aus Siicht vum Denkmalschutz gesot gëtt:
„Mir kënnen dat Gebai net klasséieren, soss kënnen
mer et net ofrappen.“

Dat ass am Fong geholl eng Situatioun, wéi mir hei zu
Lëtzebuerg den Denkmalschutz maachen: Mir ma-
chen Denkmalschutz, wann et eis an de Krom passt!

(Interruption)

Wann d'Regierung eppes wëllt ofrappen, a sief et
nach esou schützenswäert, da gëtt et einfach net
klasséiert. Dat léisst awer déif blécken an deem ge-
samte System.

Et war fir eis deemools schwéier nozevollzéien, wéi
nieft allen anere Parteien och d'CSV fir d'Ofrappe
vum histoiresch eemolege Gebai vun der Ettelbrécker
Gare konnt sinn. Als ADR kënnen mir, wéi schon 2014,

och dëst modifizéiert Gesetz net matdroen. Vun där
Sekonn un, wou d'Ofrappe vun der Gare decidéiert
gouf, war dëse Projet fir eis net ze toleréieren. An och
aacht Joer nom éischte Gesetz bleiwe mer bei eiser
Meenung. An deem Sënn wäerte mir géint dëse Pro-
jet stëmmen.

Ech soen Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här
Engelen. Als nächst Riednerin ass d'Madamm Myriam
Cecchetti prett.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Merci, Här Pre-
sident. Här President, als Alleréischte emol e grouss
Merci der Rapportrice fir den gudden schrëftlechen a
mëndlechen Rapport, dee si hei gemaach huet. An am
Virfeld soen ech och schonn direkt: Mir stëmmen dee
ganze Projet mat.

Um nationale Plang ass dëse Projet nämlech immens
wichtig fir den öffentliche Transport. D'Nordstad
gëtt besser un d'Stad an awer och un de Süden uge-
bonnen, wat fir hiren Développement immens wich-
tig ass. Déi Lénk kënnen dëse Projet just begreifen,
deen och an eise leschte Walprogramm erëmze-
fannen ass, hei d'Zitat: „créer des nouveaux pôles
d'échange multimodal régionaux à côté de ceux qui
sont déjà prévus – en concertation étroite avec la
population – comportant une offre importante de
correspondances multimodales (train, tram, bus, car-
sharing, covoiturage, pistes cyclables, P&R...)“.

Här President, parallel heizou erlaabt dëse Projet och
eng gewëssen Dynamik fir Ettelbréck an d'Nordstad
am Generellen. Duerch dëse Projet gëtt déi Ettelbré-
cker Gare erëm méi accessibel an dobäi och vill méi
attraktiv. Doduerjer wäert de Flux vun de Benotzer
an d'Luucht goen, wat dann och eng positiv Reper-
cussion fir déi lokal Economie wäert hunn. An
d'Attraktivitéit am Generelle vun Ettelbréck wäert vill
eropgoen.

Här President, wat natierlech d'Deierecht ugeet,
muss ee ganz kloer soen, datt déi zum Deel deenen
Elementer geschéit ass, déi elo supplementär derbäi-
koumen, oder eeben den Imprevu. Et muss een
awer och soen, datt d'Enveloppe budéaire 2014 och
ënnerschat gouf. Mee dat concernéiert dëse Projet de
loi elo net.

Här President, dann awer och nach e klengt Wuert zu
der aler Ettelbrécker Gare. 2014 hat de Justin Turpel
vun déi Lénk scho bedauert, datt dat aalt Gebai
sollt ganz ofgerappt ginn. En hat och d'Regierung
opgefuert, no Léisungen ze sichen, wéi een even-
tuel déi al Gare hätt kënnen an deen neie Projet inte-
gréieren. Datt se elo ganz ofgerappt gëtt, dat bedauere
mir e bëssen. Mee ech sinn awer och elo net genuch
mat deem technesche Volet vun deem ganze Projet
hei vertraut, fir kënnen ze beurteilen, ob an ënner
wéi enge Viraussetzungen dann awer och dat eventu-
ell méiglech gewiescht wär. Zumindest begrësse mir
awer, datt d'Regierung méttlerweil eng ganz Rei vun
anereren Eisebunnsgebaier ënner Schutz gestallt huet an
datt déi eis dann an Zukunft erhalte wäerte bleiwen.

Här President, erlaabt mer awer zum Schluss, eng
ganz kleng Kritik mat awer enger grousser Auswier-
kung unzëbréngen, an zwar déi vun der Lenteur vun
der Mise en oeuvre vun esou Projeten, also einfach
där Zäit, déi vergeet vun der Planung bis se realisé-
iert kënnen sinn. Déi éischt Iwwerleeung, fir dëse Pôle
multimodal zu Ettelbréck ze kreéieren, geet schonn
an d'Joer 2008 zréck. Dat ass e laangen Dag. Mam
Projet de loi vun 2014 sinn d'Ufäng vun dësen Aar-
bechten dann op 2016/2017 fixéiert ginn, mat enger
Lafzäit vu fënnf Joer.

Haut, am Joer 2022, ginn emol d'Gros-oeuvren an
Ugrëff geholl. Mat esou enger Lenteur ass et normal,
datt mir ëmmer wäerten hannert deem hierlafen,
wat mer eigentlech brauchen um Terrain fir den
effentlechen Transport an d'multimodal Plattformen
a fir dobäi dann net permanent am Stau ze stoen an
eng würdeg Konkurrenz zum Auto ze hunn, nämlech
eng Konkurrenz, déi vill méi confortabel ass, vill méi
schnell ass an niewebäi vill méi bëlle – well si ass
gratis!

Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm
Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass
den honorabelen Här Marc Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President.
Och mir Piraten wäerten haut géint dëse Gesetzes-
projet stëmmen. Mir si sécherlech fir den öffent-
lechen Transport an dass deen ausgebaut gëtt, awer
net onbedéngt derfir, dass déi schéi Gare, déi elo 160
Joer kritt – géif kréien, muss ech éischter soen –, vun
1862, einfach esou ofgerappt gëtt.

Ech hu mech an der Virbereedung mat der ganzer
Dokumentatioun befaasst an ech muss soen: Et ass
en immens schéint Gebai mat immens villen Tradi-
tiounen, mat deem och ganz vill Leit zu Ettelbréck,
mee awer iwwer Ettelbréck eraus sech verbonne fil-
len. Et ass e Patrimoine vum Land.

Dofir versti mir Piraten net, firwat datt dat ofgerappt
gëtt, virun allem net, wa jo e Grupp eng Offer gefrot
hat, fir dat Gebai ze verréckelen, wou mer vun 3,4
Milliounen schwätzen, wann et verréckelt gi wär, an et
wäre zum Deel bestane bliwwen – haut schwätze mer
vun iwwer 30 Milliounen, déi nei investéiert ginn.
Mir hätt kënnen dat Gebai zum Deel erhalen a mir
hätten de Patrimoine och erhalen.

An elo, bon, kënn leider einfach e Bëtonsküb. Ech
weess, et ass eng Affaire de goût, ob een herno esou
e Bëtonsküb schéi fënnt oder net. Mee mir Pira-
ten fannen en net schéin. An och d'COSIMO (ndlr:
Commission des sites et monuments nationaux,
actuellement remplacée par la Commission pour le
patrimoine culturel COPAC) huet sech 2009 do uge-
schloss an et schonn deemools als schützenswäert
agestuuft. Leider gouf dat jo net realiséiert.

An elo zulescht konnt jo och jidderee matkréien,
dass d'Schmuebelen eng Kéier e bëssen e Baustopp
do provozéiert haten. Et war keng Autorisatioun do
vum Ëmweltministère. Ech weess, et ass e kriddelegt
Theema: Autorisatioun vum Ëmweltministère.

(Interruption)

Mee hei war et op d'mannst ganz schnell geléist an et
war op eemol – oh Wunder! – eng Autorisatioun do.
Mir waren awer elo emol déi Schmuebele besichen –
bon, Déiereschutzpartei –, et ass awer keng do!

(M. Marc Goergen montre une photo.)

Dat heescht, déi ganz Moosnam huet a sech nach
net vill bruecht. An ech mengen, all Biolog seet Iech
och, dass déi Schmuebelen net einfach esou hi-
ren Terrain wäerten änneren. Bon, dat war einfach
schéin a gutt, fir eng Kéier eng schéi Pressematdee-
lung erauszeschécken, dass een esou en hëlzenen
Tiermche mat e bësse Solar gebaut huet, mee et
huet awer näischt bruecht. D'Schmuebele sinn trotz-
dem net gerett ginn. D'Autorisatioun war awer ganz
schnell do!

Deementspriechend wäerte mir Piraten dee Projet
haut net matstëmmen. Et ass awer een interessante
Punkt dran. Dat ass, dass Der gesot hutt, dass Dealer
vun der aler Gare erhalte bleiwen an dass déi sollten
op Péiteng an den Eisebunnsmusée kommen. Hutt

Der do schonn Detailer, wéi Der dat wëllt gestalten? Also ech hätt jo am léifsten déi ganz Gare erhalen. Elo kréie mer kleng Deeler op Péiteng, dat ass e flotten Zoufall.

Mee hutt Der do schonn Informatiounen, wéi dat herno soll ausgesinn a wat do op Péiteng an den Eisebunnsmusée wäert kommen? Well dat ass e ganz interessante Projet, a grad, wann een de Patrimoine – bon, en ass elo scho fort –, mee de Patrimoine do kéint op d'mannst e bësse fir d'Nowelt rekonstruieren. Wéi gesot, dat ass eng Gare, déi hat elo 160 Joer. Si ass 1862 gebaut ginn, huet zwee Weltkrieger iwwerstanen. Bon, d'Baggeren huet se elo net iwwerlieft!

Dat ass immens schued. Dofir wäerte mir Piraten dergéint stëmmen. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Minister fir Mobilitéit an ëffentlech Aarbechten, den Här François Bausch.

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, Ministre de la Mobilité et des Travaux publics | Merci, Här President, fir d'Wuert an och merci allen Deputéierte fir hir Interventiounen. Och merci der Madamm Rapportrice fir hire Rapport, an natierlech och fir déi awer breet Zoustëmmung, déi de Projet wäert kréien.

Ech wëll fir d'éischt dem Här Kaes soen – den Datum –: Mir haten dee ganzen Timing an der Kommissioun elo den 3. März eng Kéier presentéiert. Dir kënnt Iech vläicht net méi erënnere, mee mir haten den Datum gesot. Also, alles komplett ass fäerdeg, mat deem neie Bâtiment voyageurs a mat der Jugendherberg, 2030, also de komplette Projet, dat sinn: Strooss, Schinn ... alles, wat muss gebaut ginn.

An dann zu der Fro vum Park&Ride Ierpeldeng. Deen ass och virgesinn. Ëm deem nämmlechen Zäitraum soll dee gebaut sinn. Mir musse jo natierlech do och fir d'éischt emol eng Opfaart baue respektiv den Halt nach bauen, soudatt dat en änlechen Horizont soll kréien; vläicht souguer e bësse méi spéit éischter.

Da wollt ech just nach ofschléissend awer e puer Wuert soen zu där Fro vun der Gare. Fir d'éischt emol wollt ech dem Här Goergen soen: Et ass net richtig, wat e seet, datt de Patrimoine ... respektiv ob dat néit Gebai do steet oder dat aalt ofgerappt gëtt, datt dat eng Saach vu „schéin“ ass. Patrimoine schützen huet äischt dermat ze dinn, ob een e Gebai schéi fënn! Mee de Patrimoine schützen, do spille vill Saache mat: historiesch Dimensiounen an esou weider an esou virun.

Dat heescht, et ass duerchweegs méiglech, fir dat Gebai, wat mir elo hei bauen, dat néit, datt an 100 Joer eng Kéier ee seet: „Ech fannen, dat dote muss protegéiert ginn, well dat ass en eemolegt Gebai vun engem eemoleger Architektur aus där Zäit.“ Wéi gesot, duerfir, kommt, mir geheien d'Saachen net duerjerneen! Et geet net ëm schéin oder net schéin. Et geet drëms, en Equiliber ze fannen natierlech tëschent der Sauvegarde vun historieschem Patrimoine, Gebaier, déi schützenswäert sinn, déi vläicht eng besonnesch Architektur fir déi Zäit haten an esou weider, also en Zeie vun där Zäit waren. Also: Vill Facettë spille mat.

Ech wëll awer nach eng Kéier soen, datt déi Konklusioun ni gezu ginn ass, datt dat heiten, dat Gebai, deementspriedend esou schützenswäert wär, datt een et net kéint ofrappen. Dat war jo scho viru menger Zäit, wéi dat decidéiert ginn ass, mee ech fannen et awer richtig! Ech fannen dat och eng richtig Decisioun.

Et ass och esou: Et gëtt zwee Argumenter, firwat een dat Gebai muss ofrappen. Dat eent ass, datt et ni klasséiert ginn ass an datt et net als dat empfonnt ginn ass. An dat Zweet ass: Wa mer dat net ofrappen, dann ass dee ganze Projet do net machbar, esou wéi en do gebaut gëtt. Ganz einfach! A mir kënnen et och net réckelen no uewen oder no ënnen. Dat bréngt och näischt, dat geet och net duer. Mir mussen et ganz ofrappen. Mir kënnen et net op enger anerer Plaz opriichten, soss hënnert et an der ganzer Entwécklung vun deem Projet. Donc: Et huet kee Wäert, iwwer Saachen ze diskutieren, déi mer net wëllen diskutieren.

Da bleift déi Fro, mir hu verschidden Elementer ... Mir hunn d'Marquisen, déi komme jo an de Fond de Gras stoen. D'Steng ginn op d'Säit geluecht. Mir hu gesot – also net mir, d'CFL sot –: „Mir ginn engem déi Steng, dee se da wëllt huelen an eppes anescht domadder maachen.“ Wat ni a Fro koom fir d'CFL, dat ass fir ze soen: „Mir huelen dat dote Gebai elo a mir montéieren dat of an da montéiere mer dat 100 % eent zu eent enzwousch anescht erëm op.“

Ech wëll Iech och soen, datt dat vum denkmalschützeresche Standpunkt hier méi wéi diskutabel ass. Ech mengen net, datt dat eng extra Valeur hätt, wann een dat géif maachen. Et kann een dat awer natierlech maachen, wann een dorunner hânt gefillsméisseg – kee Problem. Mee, wéi gesot: Mir hunn dat awer esou gemaach, wéi et, mengen ech, awer richtig war.

An dann dee leschte Punkt: Dat ass mat der Autorisatioun wéinst deene sougenannte „Schmuebel-Kompensatiounsmesuren“. Ech wëll Iech just soen: D'Kompensatiounsmesurë waren den hallwe Januar gemaach! An d'Autorisatioun ass komm déi lescht Woch März! Wann een dat kuerz fënn, wann alles gemaach ass den hallwe Januar an d'Autorisatioun kënnt Enn März ..., ech fannen dat net onbedéngt kuerz. Ech sinn allefalls frou, datt mer se kritt hunn dunn, well wa mer se net kritt hätten, dann hätt de Projet doduerjer aacht Méint Verspéidung kritt. Ech mengen, da wäre mer all net frou gewiescht.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, dem Här Mobilitéitsminister François Bausch. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7939. Den Text steet am Document parlementaire 7939e.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7939 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da komme mer zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7939 ass da mat 54 Jo-Stëmmen géint 6 Nee-Stëmmen uegoholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galle, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel (par M. Laurent Mosar), Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par M. Georges Mischo), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Cloeser, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch

(par Mme Simone Asselborn-Bintz), Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par M. Marc Hansen), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Marque et Mme Jessie Thill ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 7970 – Projet de loi autorisant l'État à participer au financement du développement de logements du projet « An der Schmëtt »

Mir kommen elo zum Projet de loi 7970 iwwert d'Finanzéierung vum Wunnprojet „An der Schmëtt“. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Semiray Ahmedova.

Rapport de la Commission du Logement

Mme Semiray Ahmedova (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Här Minister, Léif Kolleginnen a Kolleegen, ech stellen Iech haut e weidere Gesetzesprojet vir, deen zu der Entwécklung vum Wunnengsbau wäert bäidroen. Dëse Projet ass, historiesch gesinn, e bësse méi speziell wéi déi aner Finanzéierungsprojeten. Ech erlabe mer och, op dëser Plaz ze soen, datt mer mat dësem Projet e Knet wäerte léisen.

Ech hat Iech am November de Gesetzesprojet presentéiert, wou de Fonds du logement de Fonds d'assainissement de la Cité Syrdall iwwerholl huet, fir et kënnen nei ze entwéckelen. Als kleng Rappel: Hei hat e Promoteur am Fong an den 80er-Joren eng Cité gebaut fir eng Cité universitaire. Leider ass déi Uni ni op Lëtzebuerg komm an de Promoteur ass faillite gaangen.

Déi ugrenzend Gemenge wollte sech de Projet u sech net uneegen, fir sech net d'Fangeren domadder ze verbrennen. Fir dës Situatioun ze léisen, hat de Staat 1998 de Fonds d'assainissement an d'Liewe geruff an der Hoffnung, datt et kéint klappen. De Fonds huet Stéck fir Stéck d'Terrainen opkaaft, mam Zil, et ze entwéckelen, a gläichzäiteg gouf och dee Moment zesumme mat der Gemeng e PAP ausgeschafft.

Dat gesot, kommen ech dann zrëck op de Projet vun haut.

Et handelt sech hei ëm de Finanzéierungsprojet „An der Schmëtt“ mat der Nummer 7970, deen dem Staat et wäert erlaben, bezuelbare Wunnraum ze finanzéieren an ze bauen. De Bauhär ass hei den ëffentleche Promoteur Fonds du logement, deen zu Wecker an der Gemeng Biwer wäert bauen.

De Projet gesäit de Bau vu ganzer 164 Wunnengen, also Wunneenheeten, vir, déi bis 2028 alleguerste solle fäerdeg sinn. An déi éischt kënne schonn 2024 respektiv 2025 fäerdeg gebaut ginn an enger éischter Phas an d'Leit kënne schonn eraplännere.

E puer Wuert zu de finanziellen Aspekter. De staatleche Bäitrag fir d'Entwécklung vum Logement fir de Projet „An der Schmëtt“ beleef sech am Ganzen op 113 Milliounen, also 113 Milliounen an e bësse driiwer. D'Investissementer gesinn u sech vir, fir weider